

SUNDHEDSSTYRELSEN

Videnscenter for værdig ældrepleje

Velkommen til session 4

Hvem er de ufaglærte i ældreplejen?

22. november 2023

Årskonference: Session om ufaglærte i ældreplejen

v. Amalie Kirk og Line Gyldendal Jakobsen

Hvad?

Hvorfor?

Hvordan?

Refleksionsspørgsmål

Hvad er du blevet klogere/nysgerrig på?

Kan det bidrage til at reflektere over DIN praksis?

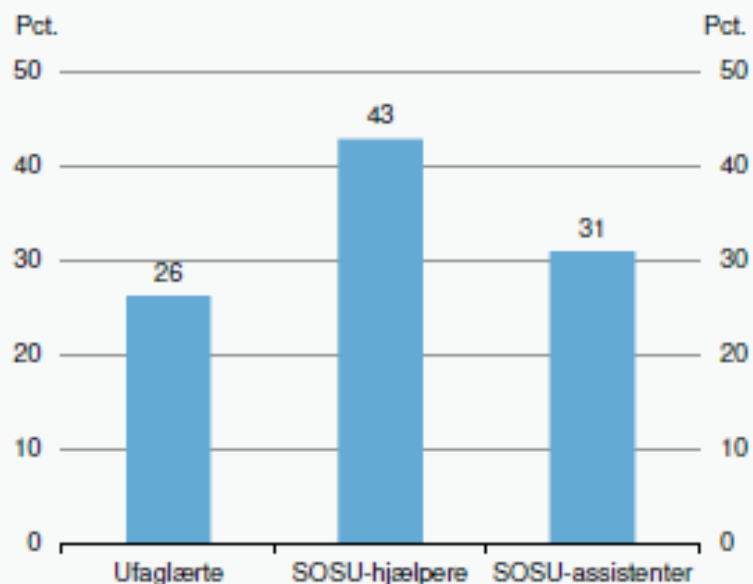
Del 1:

Foreløbige resultater fra registerundersøgelse om ufaglærte i ældreplejen

Andel af ufaglærte medarbejdere i ældreplejen

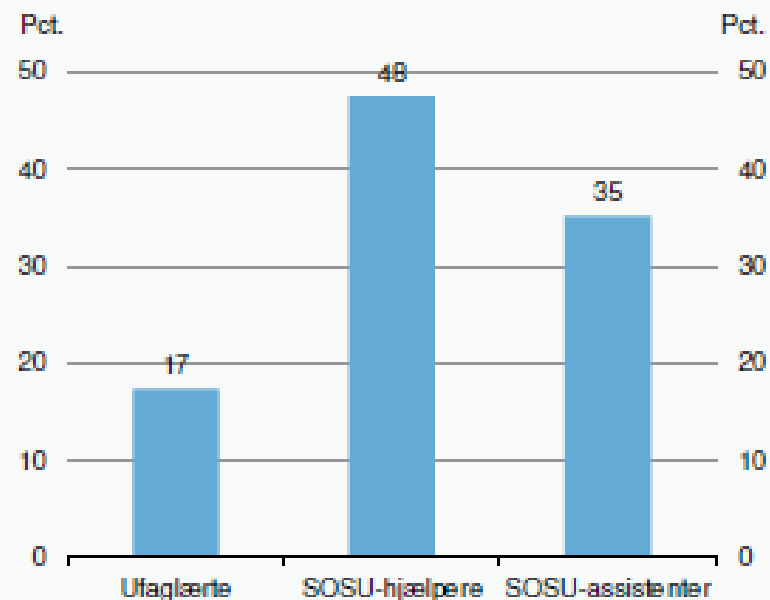
Figur 4.1

Andel ufaglærte, SOSU-hjælpere og SOSU-assistenters blandt social- og sundhedspersonalet i 2022 opgjort i antal ansatte og pct.

Figur 4.2

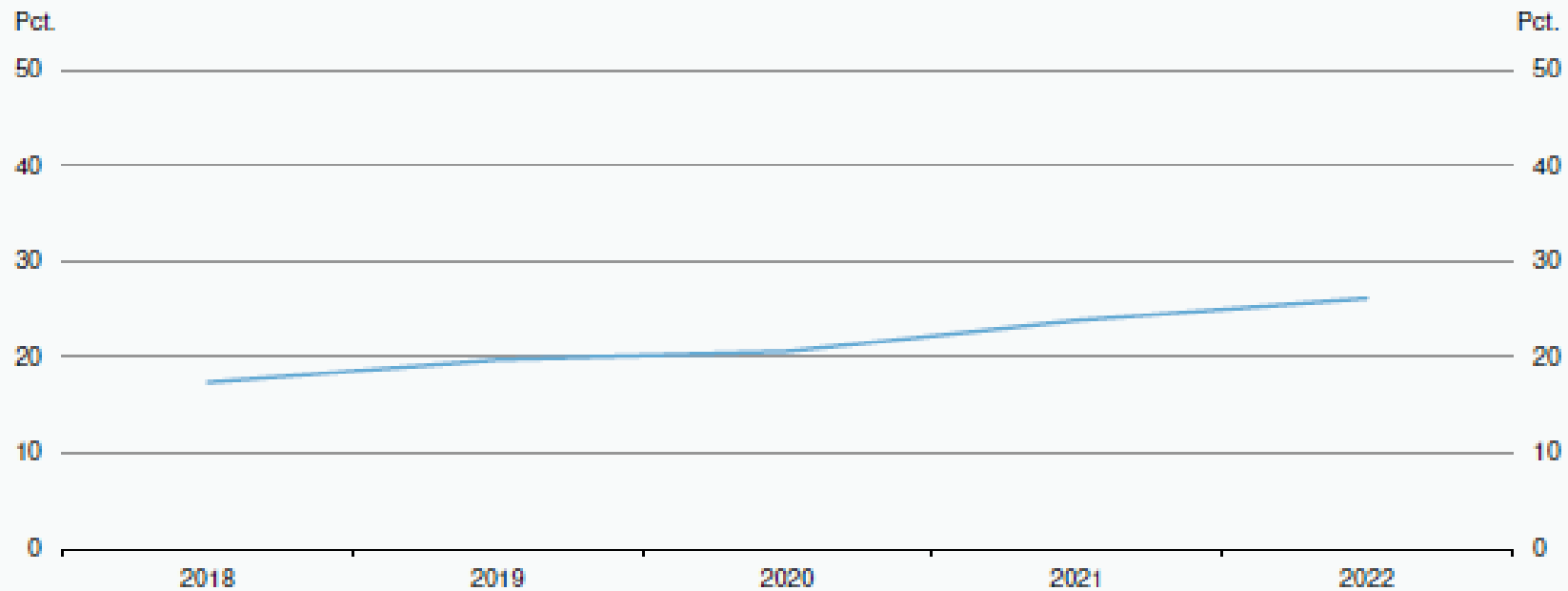
Andel ufaglærte, SOSU-hjælpere og SOSU-assistenters blandt social- og sundhedspersonalet i 2022 opgjort i fuldtidspersonale og pct.

Stigning i andel ufaglærte fra 2018 til 2022

Figur 4.3

Andel ufaglærte blandt social- og sundhedspersonalet i pct. fra 2018 til 2022

Hvem er de ufaglærte?

Gennemsnitsalder er markant lavere blandt det ufaglærte personale – den svinger fra 27 år (vest) til 40 år (øst)

Større andel mænd blandt ufaglærte end faglærte (16 pct. af de ufaglærte, 6-8 pct. af de faglærte)

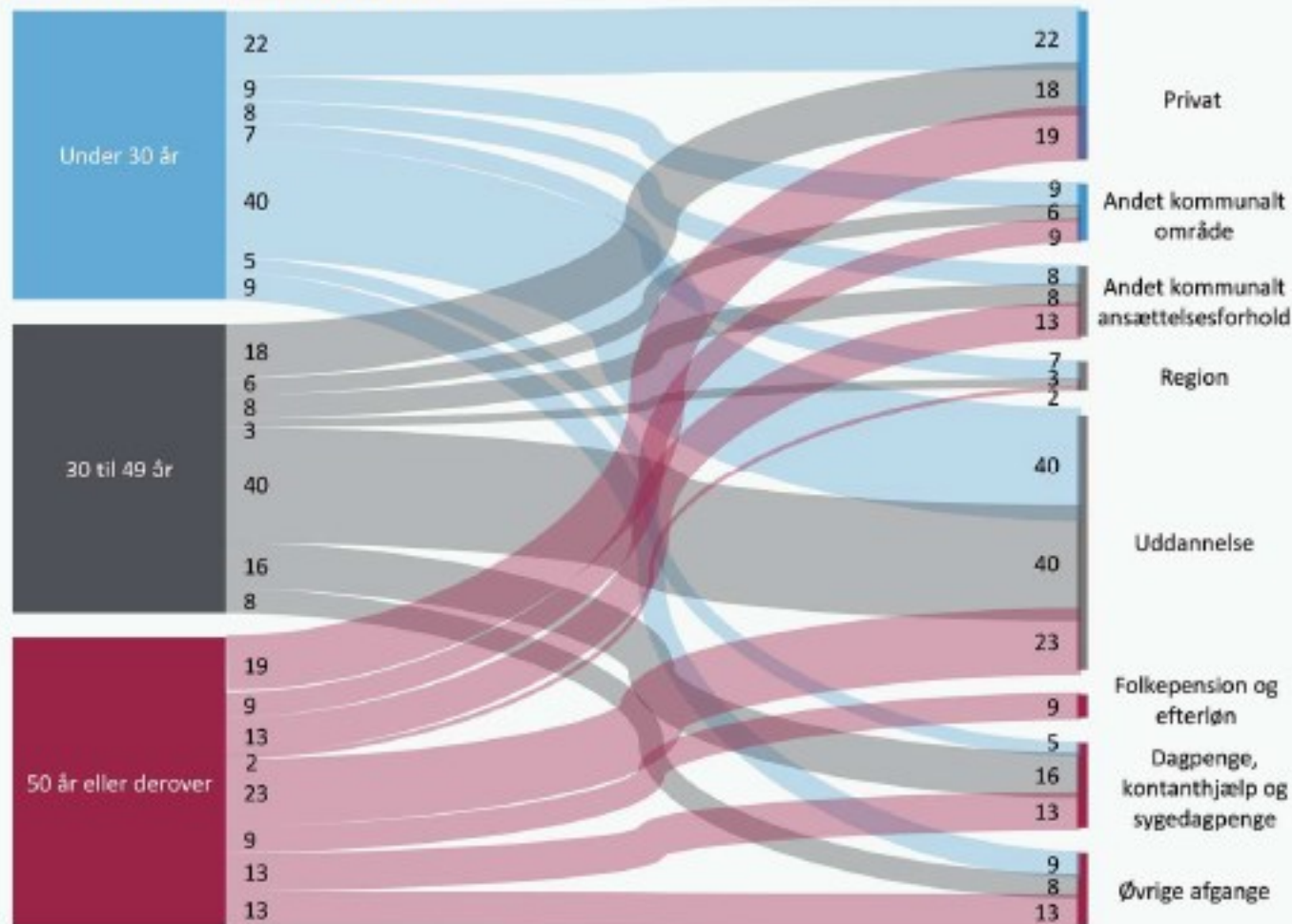
En større andel af det ufaglærte personale har en anden herkomst end dansk – men andelen varierer fra 8 til 78 pct.

En markant andel af det ufaglærte personale er under uddannelse, og næsten halvdelen er i gang med en uddannelse rettet mod sundheds- og ældreområdet

Hvad afgår månedslønnede ufaglærte til?

Figur 9.2

Ufaglært social- og sundhedspersonale afgået fra det kommunale ældreområde i september 2022 fordelt på aldersgrupper og afgangstype i pct.

Del 2:

Det meningsfulde arbejde som medarbejder uden social- og sundhedsuddannelse i ældreplejen

Hvis vi ikke kan få uddannet personale, hvem skal så løse opgaven? Det vil jeg også have de faglærte til at forstå. Er vi i en situation, hvor jeg som leder, kan være sikker på, at jeg kan få SSA'er og SSH'er? Hvordan kan jeg motivere de ufaglærte til at blive her og blive dygtigere? (Leder, plejehjem)

1) Det handler om god introduktion

Introduktionen bestod af to dage med en assistent, hvor man blev vist rundt til borgerne. Jeg kiggede den første dag. Næste dag udførte jeg, som der var blevet vist. På tredjedagen gjorde man det selv. (...) Det var meget grænseoverskridende at være alene og skulle udføre plejeopgaven. (Medarbejder, Plejehjem)

*Jeg tror, at jeg havde tre introdage og gik sammen med en faglært og skulle pludselig efter de tre dage klare det hele selv, og der tænkte jeg "Kan jeg det? Kan jeg komme op og gøre de samme ting, som de andre kan?"
(Medarbejder, Plejehjem)*

2) Kompetenceudvikling er meningsfuld

Det var svært i starten at arbejde med de beboere, som har demens. Jeg forstod dem ikke helt. Men efter vi var på kursus her på arbejdet, så synes jeg, det hjælper meget. Jeg lærte om demens, og hvordan vi kan hjælpe, og hvad man kan sige. Hvordan man snakker med dem. Det har hjulpet mig meget. (Medarbejder, Plejehjem)

Nu har jeg lige været på kursus i den her uge, og det er rigtig godt. Jeg kan jo ikke lige gå ud og implementere det hele på uge 1. Man tænker nogle andre tanker, og nogle ting kan jeg bruge i dag. Det var rigtig godt. (Medarbejder, Hjemmepleje)

3) Faglig sparring skaber tryghed

Man skal ikke være hjerteveninder, men at man ved, at man kan bruge hinanden, og at vi har hver vores faglighed. Det er vigtigt, at man kan gå til en kollega, der har en special faglighed (...) Hvis jeg står ude hos en borger, så ved jeg, at jeg kan ringe til min kollega og spørge om hjælp. (Medarbejder, Hjemmepleje)

De dage har vi haft nogle stykker af, hvor det er totalt opgivende. Der er ikke noget hjælp at hente nogle steder. (...) alt sejlede bare, og de andre har ikke tid til at hjælpe mig. (Medarbejder, Plejehjem)

4) Det er motiverende at få lov til at udvikle sig

Det er jo ikke hver dag, vi har assistenter om aftenen. Så lad os sige, der er en borger, der falder og skraber armen og får overfladiske sår. Så går vi også ind og hjælper sammen med de faglærte, der er der. Og jeg synes, det er fedt, jeg suger jo til mig. Så jeg synes, at man får prøvet en masse som ufaglært. (Medarbejder, Plejehjem)

Jeg har været nysgerrig, og hun har været god til at vise. Hun har haft en kæmpe rolle, den assistent jeg startede med. Hun uddybede og forklarede og forklarede. Hun var ikke træt af at forklare det samme. Vi kikkede godt, og hun lærte mig op i alt. (Medarbejder, Plejehjem)

*Jeg er blomstret op i min udvikling
som menneske*

(Medarbejder, Plejehjem)

Jeg er rigtig glad for mit arbejde.

Og jeg er glad for at få den tillid

(Medarbejder, Plejehjem)

Jeg havde ikke regnet med, at jeg blev så

glad for det, som jeg gjorde

(Medarbejder, hjemmepleje)

*Det bedste ved mit arbejde er, at jeg kan
bruge mig selv.*

(Medarbejder, Hjemmepleje)

*Og nu fortryder jeg, at jeg ikke gjorde det noget før –
arbejde på plejehjem. For at lære det danske sprog og*

for at lære om den danske kultur.

(Medarbejder, Plejehjem)

Jeg skulle bare have sprunget ud i

det, men det har jeg så gjort nu.

(Medarbejder, plejehjem)

Jeg synes, det er spændende, der er så

meget liv fanget i et menneske. De har

oplevet så meget. Og så sendte jeg

ansøgning afsted. (Medarbejder, plejehjem)

*Jeg er godt uddannet i forhold til at skulle være i
hjemmeplejen. Men her kan jeg være mig.*

(Medarbejder, Hjemmeplejen)

Jeg er god til mit arbejde, og 100% mig

selv. (Medarbejder, Hjemmeplejen)

*Jeg elsker jo det her. Hvis jeg skal arbejde med det, (...) så vil jeg godt lære mere. Det jeg bruger – er det rigtigt?
(Medarbejder, Hjemmepleje)*

Sum med sidemanden

Er du overrasket eller er det genkendeligt?

Hvad hæftede du dig mest ved?

Hvad giver disse resultater anledning til?

Et perspektiv fra praksis

Tag godt imod Lotte Hessellund Thybring
Leder, Hundested Plejecenter

Spørgsmål og kommentarer

Er du overrasket eller er det genkendeligt?

Hvad hæftede du dig mest ved?

Hvad giver disse resultater anledning til?

SUNDHEDSSTYRELSEN
Videnscenter for værdig ældrepleje

Tak for nu 😊

Session om medarbejdere uden social- og sundhedsuddannelse
v. Amalie Kirk og Line Gyldendal Jakobsen